

Govor predsednice Evropskega parlamenta Roberte Metsola na Evropskem svetu 15. december 2022

V Bruslju smo imeli težak teden. Po informacijah, ki smo jih prejeli od belgijskih oblasti, obstajajo resni sumi o osebah, povezanih z avtokratskimi vladami, ki naj bi skušale vplivati na naše delovne postopke.

Z belgijskimi oblastmi tesno sodelujemo, za kar sem izjemno hvaležna. Namera je bila spodkopati in sprevreči naše procese. Vendar nismo dovolili, da bi se to zgodilo. Osumljenci so bili aretirani, zaslišani in obtoženi – kot je tudi prav.

Povedati pa moram tudi naslednje: vedno si lahko prizadevamo, da bi povečali odvrčilnost in preglednost – in tu bom poskrbela za korenit reformni proces – vendar bodo vedno obstajali ljudje, za katere bo vreča denarja vredna tveganja. Ti ljudje morajo razumeti, da bodo zasačeni in ujeti. Da bodo morali nositi posledice. Da naše službe opravljajo svoje delo in da bodo morali plačati za svoja dejanja.

To je načelo pravne države. Tako se bomo odzvali, tako bomo povrnili zaupanje.

Vemo, da traja leta, preden se zaupanje pridobi, a le nekaj trenutkov, da se izgubi. In ravno vprašanje zaupanja me je pripeljalo nazaj k razpravi o pristopu Romunije in Bolgarije k schengenskem območju.

Prejšnji teden je prinesel veliko razočaranje in spet razblinil upanje milijonov Evropejcev, ko je Svet ponovno odložil schengenski pristop obeh držav.

Bolgarija in Romunija morata izvajati celoten schengenski pravni red, določbe v zvezi z odpravo notranjih meja pa zanju še vedno ne veljajo. Kot druge države članice schengenskega območja tudi onidve prevzemata vso odgovornost za varnost in stabilnost schengenske zunanje meje, ne uživata pa koristi schengenskega območja.

Tako Bolgarija kot Romunija sta leta 2011 uspešno prestali postopek schengenskega ocenjevanja. To je bilo pred več kot 11 leti.

To je predolgo. Zgodovinsko priložnost imamo, da to popravimo, takoj zdaj.

Klaus Iohannis je nekoč govoril o mejah, ki jih gradimo v mislih ljudi, in za katere je potrebno veliko več časa, da se spet porušijo. Prav je imel. Smo zveza držav s ponosno zgodovino rušenja zidov in povezovanja ljudi. Spet nam lahko uspe, če bomo le dovolj pogumni pri sprejemanju političnih odločitev, ki bodo donesek naše generacije pri izgradnji Evrope.

Še vedno lahko dosežemo spremembe, čeprav časi postajajo čedalje težji. Ljudje so se morali soočiti s skoraj 300 dnevi vojne v Ukrajini, vse višjo inflacijo, nestabilnimi cenami energije, gospodarskimi panogami v težavah in neznosno visokimi položnicami.

Iz tega družbenega in gospodarskega šoka vodi le ena pot: vrniti se moramo k rasti in se osredotočiti na konkurenčnost Evrope in našo vlogo svetovnega akterja.

To velja tudi za naše čezatlantske odnose. Ameriški zakon o zmanjšanju inflacije je po eni strani prizadevanje za uskladitev energetskega prehoda in energetske varnosti, po drugi strani pa znak postopnega naraščanja protekcionizma. Odkrito diskriminira električna vozila,

proizvedena v EU, in otežuje čezatlantsko sodelovanje na področju najpomembnejših mineralov in proizvodnje baterij.

Upam, da se bo mogoče izogniti trgovinskim sporom in da bo ta protekcionistični ameriški zakon namesto tega zagotovil podlago za nadaljnjo vodilno vlogo ZDA in EU na področju podnebnih ukrepov, energetske varnosti in sodelovanja pri opredeljevanju skupnih standardov. Proti podnebnim spremembam se moramo bojevati skupaj, ne pa na račun industrijske proizvodnje druge strani.

EU bi si morala prizadevati za konkurenčno prednost na svetovni ravni z ohranjanjem svojih demokratičnih vrednot in uresničevanjem svoje podnebne agende. Še naprej moramo vztrajati pri dejstvu, da naš pristop deluje.

Opogumili so me pozitivni signali s tretjega ministrskega srečanja Sveta za trgovino in tehnologijo. Uspelo nam je doseči nekaj napredka v našem pogovoru. Diskriminatorne določbe je treba čim bolj nevtralizirati.

To velja recimo za električna vozila. Zdaj pa ne smemo izgubiti zagona. Prav s tem namenom je bila vzpostavljena delovna skupina na visoki ravni za zakon o znižanju inflacije. Nimamo več veliko časa.

Ne zahtevamo drugega kot pravičnost. Proizvajalce električnih vozil subvencionira tudi EU, vendar ne diskriminiramo. V zameno od ZDA pričakujemo enako.

EU bi se morala izogniti tekmovanju v protekcionizmu, iz katerega se ne more izcimiti nič dobrega.

Pospešiti moramo javne naložbe v Evropi, ki bodo srednjeročno služile kot most do resničnih evropskih rešitev. Potrebujemo pa enake konkurenčne pogodbe na enotnem trgu in na svetovni ravni. Naš zeleni dogovor mora biti strategija za rast.

Rast bo prinesla tudi reforma našega energetskega trga. Poskrbeti moramo, da bo kos izzivom prihodnosti, in to moramo storiti skupaj. Poskrbeti moramo, da bo vse skupaj res delovalo, drugače se ne bomo izvili iz nesmiselnega tekmovanja.

Še naprej bomo podpirali ukrepe, ki omogočajo polnjenje skladišč plina za naslednjo zimo. Še naprej bomo podpirali skupno nabavo blaga. Nujno moramo tudi diverzificirati svoje vire energije.

Vzpostaviti moramo trden regulativni okvir za prihodnost. Z revizijo uredbe EU o plinu, ki je ravno v teku, bodo naša pravila usklajena s trgovinskim povpraševanjem in prenosom zelenega vodika. V začetku naslednjega leta se napoveduje revizija našega trga električne energije. Povem vam lahko, da je Parlament pripravljen prispevati k skupni krepitvi naše energetske odpornosti.

Parlament je in bo še naprej dejaven partner v razpravah. Načrt RePowerEU, predstavljen maja, postaja resničnost. Ravno včeraj je bil dosežen dogovor, kot je bilo obljubljeno, še pred božičem. Po potrebi smo zmožni hitro ukrepati, to smo že dokazali.

Dlje ko traja energetska kriza, manj upravičena je uporaba člena 122 kot pravne podlage za ukrepanje.

Večina predlogov Komisije ima sistemski učinek, kar tudi potrebujemo, vendar mora biti vključen tudi Parlament.

Vzemimo na primer razprave o cenovnih omejitvah, ki potekajo že več mesecev, Parlament pa bi lahko pri teh razpravah precej pomagal. Delati moramo skupaj.

Rast BDP v euroobmočju se je v zadnjem četrtletju umirila. Pričakujemo, da se bo upočasnila še bolj. Verjetno je tudi, da se bo proizvodnja kratkoročno zmanjšala. Leto 2023 bo zahtevno leto. Vendar so naši gospodarski temelji močni, letos pa smo se odrezali precej bolje od pričakovanj.

Vsi se moramo vzdržati fiskalnih politik, ki bi spodbujale inflacijo in najbolj škodovale ranljivim. Vse to pa ne pomeni, da na nekaterih področjih ni prostora za večjo prožnost, a mora biti uravnotežena.

Pregledati je treba okvir gospodarskega upravljanja v EU, saj je za trajnostne fiskalne politike potreben ustrezen in verodostojen okvir. Veseli me, da Komisija o tem začne razpravo z državami članicami in Evropskim parlamentom.

A bo treba pohiteti. Ta naloga mora biti opravljena v letu 2023.

V tem letu bomo morali Ukrajino podpirati še močneje. Od nas bodo spet pričakovali politično, humanitarno, vojaško, energetska in finančno podporo.

Ne smemo si privoščiti utrujenosti, v kar upa Rusija. Rusija hoče namreč izčrpati naše sisteme in našo potrpežljivost. Pokazati moramo, da smo enako odporni, kot mi zahtevamo od Ukrajincev.

Dokončati moramo torej naslednji krog sankcij in zapreti vse preostale vrzeli.

Včeraj smo ukrajinskemu narodu, ki ga je zastopal predsednik Zelenski, podelili nagrado Saharova. Njegove besede so nas prepričale o ukrajinski odločnosti in pogumu, čeprav za to nismo potrebovali dodatnih dokazov. Sama pa sem pohvalila napredek, ki ga je Ukrajina dosegla pri izvajanju sedmih priporočil Evropske komisije v zvezi s prošnjo za članstvo v Evropski uniji.

Ukrajinski narod bomo podpirali še naprej.

Nazadnje mi dovolite še, da se zahvalim vam, Petr, za češko predsedovanje. V zadnjih mesecih ste nas vodili in v teh težkih časih uspešno zaključili dolgo vrsto zahtevnih dosjejev.

Toplo pozdravljam prihajajoče švedsko predsedstvo in se veselim sodelovanja z vami, dragi Ulf.

Še veliko dela je pred nami.

Vsakič, ko se srečamo, se zdi količina dela večja. Prepričana pa sem, da če stopimo skupaj, imamo vse, kar potrebujemo, da premagamo razlike in Evropsko unijo povedemo naprej.

Hvala.